

Business Tafel Faillissementen

“Soms denk je: was er toch eerder mee gekomen”

TEKST ERIC CITROEN FOTOGRAFIE RENÉ VERVLOET

Madame Marie blijkt een fraaie locatie voor de ontvangst van de drie curatoren: Mathijs Verbrugge van Pesman Advocaten, Bert van Apeldoorn van Smithuijsen Winters & De Vries Advocaten en Michel Moeijes van Tanger Advocaten. Niet dat Kennemer Business zelf als cliënt drie juridische zwaargewichten nodig heeft, maar omdat er nogal wat vragen leven in de markt.

Drie curatoren aan de lunchtafel bij restaurant Madame Marie in Haarlem (v.l.n.r.): Mathijs Verbrugge, Bert van Apeldoorn en Michel Moeijes.

Daling faillissementen

KB: Hoe staat het eigenlijk met het aantal faillissementen in de regio?

Van Apeldoorn: “Het aantal faillissementen blijkt ten opzichte van het voorgaande jaar met 10% gedaald in de regio Haarlem. Deze omvat Haarlem, Velsen en Haarlemmermeer. Het aantal schuldaanvragen van privépersonen is echter gestegen. De ondernemer kan namelijk als

privépersoon failliet gaan of in de schuldsanering terechtkomen. In de praktijk kost het aanvragen van een sanering nogal wat tijd, terwijl een faillissement vaak binnen een week kan worden uitgesproken. Wordt deze overigens door crediteuren aangevraagd, dan kan het een paar weken duren. Wat de voorwaarden voor een sanering betreft, geldt dat er een sollicitatieplicht is voor een periode van

drie jaar en alle inkomsten boven bijstandsniveau dienen dan te worden afgedragen. Bij onvoldoende inzet kan de betrokkenen uit de regeling worden gezet.”

Moeijes: “Allemaal zaken die behoorlijk ingrijpen bij een ondernemer. Immers: je bent gewend aan een bepaald inkomen en ineens moet je je vermogen gaan leeg eten.”

Andere taak

KB: Stel je je als curator anders op dan als advocaat?

Van Apeldoorn: “Je hebt als curator een andere taak dan als advocaat. Je behartigt de belangen van een groot aantal betrokkenen. Maar tegelijkertijd dien je de belangen van de bestuurder van de vennootschap. Je kunt natuurlijk als curator wel je voordeel doen met de kennis van de advocatenpraktijk. Je adviseert immers ook vaak bedrijven mede ter voorkoming van een faillissement.”

Verbrugge: “Je hebt als curator bovendien een meer maatschappelijke taak, dus daar moet je ook oog voor hebben.”

Rechter lezen!

KB: De rechtspraak staat bekend om de hoge werkdruk. Lezen de rechters wel al die verslagen van jullie?

In koor: “Jazeker!”

Moeijes: “De Rechter-Commissaris in Haarlem leest ze zeker. Bovendien is het zo dat niet alle informatie in de verslagen staat, denk bijvoorbeeld aan fraude-informatie. Er worden ook aanvullende gesprekken over gevoerd. We zijn overigens verplicht de verslagen te publiceren op de website en op te nemen in het insolventieregister.”

Van Apeldoorn: “De rechtbank houdt ook rekening met onze specialisatie. We hebben allen een zware opleiding gevolgd,

Er zijn inderdaad vaak aasgieren, kapers op de kust.

Faillissementen en curatoren, daar wil je als ondernemer ver van blijven. Maar er valt nog wel het een en ander over uit te leggen. Kennemer Business magazine organiseerde weer een Business Tafel (terug van weggeweest!), dit keer met drie advocaten in deze regio die veel ervaring hebben als curatoren. “Het is echt specialistenwerk.”

waarbij financieel-economische kennis een belangrijk element vormt. Sociale vaardigheden horen daar natuurlijk ook bij, dan wel communicatie. Voor bijzondere zaken wordt ook wel beroep gedaan op communicatiedeskundigen.”

Moeijes: “Als je praat over procedures, dan wordt daar echt wel goed gekeken naar de kans van slagen. Procedures kosten veel geld en het is vervelend voor de aansprakelijk gestelde.”

Irritatie

KB: Over communicatie gesproken. Twee begrippen spelen een belangrijke rol: insolventie en faillissement. Leg uit.

Mathijs Verbrugge (Pesman Advocaten, links).

Verbrugge: “Insolventie is een wat ruimer begrip. Een insolvent bedrijf hoeft niet persé te failleren. Criterium is dat een bedrijf is opgehouden met betalen. Daarbij valt op dat in Nederland betrekkelijk laat faillissement wordt aangevraagd. In Duitsland gebeurt dat bijvoorbeeld veel eerder.”

Van Apeldoorn: “Een ander begrip in dit verband is surseance van betaling en juist dat is een maatregel die steeds meer aan het verdwijnen is. In 95% van de gevallen wordt het binnen een paar weken omgezet in faillissement. Ik irriteer me dan ook wel aan het feit dat advocaten surseance van betaling aanvragen. In de laatste vijf jaar van mijn praktijk heeft dat eigen-

lijk niet tot een oplossing geleid, terwijl het wel extra kosten met zich meebrengt. Ik begrijp wel dat het vriendelijker klinkt voor de ondernemer, maar de praktijk wijst uit dat het niet kansrijk is.”

Complexe situatie

KB: Waarin zit het specialisme van jullie vak?

Verbrugge: “Het Insolventierecht is een van de meest complexe rechtsgebieden. Daarbij heb je in een faillissement te maken met vele partijen met tegenstrijdige belangen. Als er dan een potje overblijft om te verdelen wil elke schuldeiser vooraan staan. Het is dan soms een zeer complexe situatie waarbij rechtsregels elkaar tegenspreken.”

Moeijes: “En vergeet daarbij niet dat de financiële wereld steeds aan verandering onderhevig is; er komen steeds meer regels.”

Van Apeldoorn: “Echt specialistenwerk dus. Je komt in aanraking met milieurecht, faillissementsrecht, huurrecht, arbeidsrecht, enzovoort. Plus: als curator moet je het voortouw nemen bij de verkoop. Een doorstart van een BV is een middel dat meer geld kan opbrengen. Je moet dan met behulp van derden de onderneming taxeren.”

Oppermachtig

KB: Naar buiten toe bestaat het beeld dat curatoren oppermachtig zijn.

Van Apeldoorn: “Er moet natuurlijk wel formeel toestemming door de rechtbank worden gegeven. Als een showroom wordt getaxeerd op een ton en je verkoopt het voor tachtigduizend, dan heb je een probleem.”

Moeijes: “Daarbij moet je je bedenken dat er bij elk faillissement een bank betrokken is. Die houdt ook toezicht evenals tal van andere partijen tegenover wie je verantwoording moet afleggen.”

Aasgieren

KB: Je kunt ook meerdere taxateurs inschakelen.

Moeijes: “Dat hangt van de situatie af. Gaat het om een losse auto of om een groter belang? Er kunnen vele gegadigden zijn die een bod willen uitbrengen. Dan doet de markt zijn werk en is een taxatie vaak niet nodig.”

Van Apeldoorn: “Er zijn inderdaad vaak aasgieren, kapers op de kust en dan is de waarde uiteindelijk wat men er voor over heeft. Het gaat ons om de hoogste opbrengst.”

Verbrugge: “Als je plat gebeld wordt door gegadigden kan het voor ons lucra-

Michel Moeijes (Tanger Advocaten).

aantal fraudes groter is dan in de statistieken voorkomt.”

Snelheid

Verbrugge: “Ik denk hier aan andere beperkingen. Je kunt niet altijd het onderzoek doen dat je zou willen doen. Vaak is snelheid geboden en moet je wat laten liggen. Wij stellen vast dat er niet altijd ruimte is voor een goede kosten-batenanalyse. Er zijn nu eenmaal faillissementen waarin heel weinig actief zit. De rechtbank baseert het salaris in zijn algemeenheid op de gemaakte uren, ervaring en de omvang van het actief.”

Moeijes: “Je kunt dan uitgaan van een tarief tussen 100 en 300 euro per uur, een laag bedrag in vergelijking met andere landen om ons heen en vergelijkbaar met tarieven uit de gewone praktijk.”

Oorzaken faillissement

KB: Wat zien jullie als veelvoorkomende oorzaken van faillissement?

Van Apeldoorn: “We hebben gezien dat in een tijd waarin het economisch goed gaat, veel mensen een bedrijf starten. Dan is het belangrijk dat ze vanuit de KvK of andere adviseurs worden begeleid. In

moeilijke tijden wordt er meer gevergderd van ondernemers dan in goede tijden. Je kunt situaties hebben dat je in alles aanvoelt dat er sprake is van wanbeleid of wellicht fraude. Als er dan vervolgens geen verhaalmogelijkheid is, kunnen wij niets. Gevolg is dat je het faillissement opheft wegens gebrek aan baten.”

Verbrugge: “Het is een kwestie van wat voor beleid je voert en welke prioriteiten je stelt. Je kunt bepalen dat je na een paar maanden niks vindt en het faillissement voordraagt aan de rechtbank. Maar je kunt ook zeggen dat dat maatschappelijk niet gewenst is en daardoor verder onderzoek doen. Mijn ervaring is dan dat als een faillissement langer duurt er veelal wel een doorbraak volgt.”

Emoties

KB: Faillissementen zijn bij uitstek zaken waar emotie een grote rol spelen. Hoe gaan jullie daarmee om?

Moeijes: “Doorgaans zie je dat men vecht tegen de laatste snik. Als een faillissement is aangevraagd, is ook echt alles op en dat grijpt erg aan. Je bent niet alleen je bedrijf kwijt, ook je inkomen, enzovoort.”

Verbrugge: “Het klopt dat er nog steeds sprake is van een taboe op dit gebied. Maar het is niet altijd terecht.”

Van Apeldoorn: “Wat vaak wordt gezegd is dat de financiële crisis de oorzaak is. Maar dat is te gemakkelijk. Wat je ziet is dat mensen tot het laatste moment doorgaan, terwijl ik vaak genoeg denk: was er toch eerder mee gekomen, dan was het faillissement misschien voorkomen.”

Moeijes: “Bij grote bedrijven zie je dat er heel snel wordt gehandeld als het mes erin gezet moet worden. Maar in een doorsnee mkb bedrijf gebeurt dat niet. Vaak bestaat daar de hoop dat het wel weer goed komt. Te laat snijden en te voorzichtig dus.”

zijn uiteindelijk het gevolg van een veelheid aan oorzaken. Foute beslissingen zijn daar onderdeel van, maar leiden niet zonder meer tot een ernstig verwijtbaar handelen van het bestuur.”

Het imago van de curator

KB: Tot slot: het imago van de curator. Jullie hebben nog wat uit te leggen.....

Verbrugge: “Wij zijn degenen die het faillissement moeten uitvoeren. Dat valt nu eenmaal niet in goede aarde, je doet het dan ook nooit goed voor alle partijen.”

Van Apeldoorn: “Dat betekent wel dat we inderdaad extra zorg moeten besteden aan het uitleggen van onze rol. Zo willen we bijzondere aandacht vestigen op de be-

Bert van Apeldoorn (Smithuijzen Winters & De Vries Advocaten).

De rol van de accountant

KB: Zijn accountants dan te passief?

Moeijes: “Accountants gaan uit van continuïteit en adviseren zelden wat de gevolgen zijn als een onderneming failliet gaat. Dat is hun vak ook niet echt.”

Van Apeldoorn: “Een goede accountant zou wel moeten waarschuwen, maar het punt is dat hij vaak niet kan inschatten wat erbij komt kijken om bijvoorbeeld personeel te reorganiseren.”

Verbrugge: “De meeste faillissementen

reikbaarheid voor crediteuren en staan de faillissementsverslagen op onze website. Verder zijn we vanuit onze beroepsorganisatie Insolad bezig met het ontwikkelen van een klachtencommissie.”

Verbrugge: “In elk geval is het niet juist om de curator te zien als een 'losgeslagen projectiel'. Daarom is het goed voor ondernemers om op zaken vooruit te lopen en zich te verdiepen in de belangrijkste zaken van insolventie. Daar geven we graag advies over.” ■

Deelnemers Business Tafel Faillissementen

*Mathijs Verbrugge
Pesman Advocaten*

Is 46 jaar en sinds 1992 advocaat. Na zijn stage advocatuur heeft hij zich met name in het strafrecht verdiept. Sinds 2002 behandelt hij faillissementen in het Arrondissement Haarlem. Inmiddels heeft hij ongeveer 100 benoemingen gekregen. Sinds 2000 werkt hij bij Pesman Advocaten met vestigingen in Haarlem en Alkmaar.

*Bert van Apeldoorn
Smithuijzen Winters & De Vries*

In 1986 begonnen als advocaat bij Smithuijzen en Vermeulen, later genaamd Smithuijzen en sinds 1 januari Smithuijzen Winters & De Vries in Haarlem en Hoofddorp. Van Apeldoorn is 51 jaar. Vanaf het begin is hij benoemd tot curator en heeft daarmee ca. 25 jaar ervaring. In totaal is hij in ca. 300 faillissementen benoemd. Thans heeft hij ongeveer 25 faillissementen onderhanden.

*Michel Moeijes
Tanger Advocaten*

41 jaar en sinds 17 jaar advocaat. Hij verricht inmiddels 15 jaar curatorwerk en is in enkele honderden zaken als curator benoemd. Werkt sinds 1993 bij het huidige advocatenkantoor Tanger. Vestigingen in Velsen-Zuid en Alkmaar.

*Interviewer van dienst is
Eric Citroen.
Gespreksbegeleider is
Rob Wieleman.*

*Gastlocatie is Restaurant
Madame Marie, Grote Markt 21
in Haarlem, winnaar van de vak-
jury Prijs Haarlem Culinaire 2010.
Info: www.madamemarie.nl.*

Verzoeken om onderzoeken naar fraude worden vaak niet opgepakt. We doen regelmatig aangifte, maar er wordt te weinig mee gedaan door gebrek aan geld bij justitie en politie.

tief zijn in het belang van de schuldeisers. Het spel moet goed gespeeld worden. Uiteindelijk gaat het om maximalisatie van de opbrengst, dat moet je aan alle partijen goed kunnen uitleggen.”

Van Apeldoorn: “Tegelijkertijd lopen we er als curatoren wel tegenaan dat verzoeken om onderzoeken naar fraude vaak niet worden opgepakt. We doen regelmatig aangifte, maar er wordt te weinig mee gedaan door gebrek aan geld bij justitie en politie.”

Moeijes: “Dat geldt dan vooral voor kleinere ondernemersfraudes. Grote zaken worden wel degelijk aangepakt. Het is wel goed om hier op te merken dat het